

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Türkiye'de cezaevlerinde var olan hak ihlalleri, cezaevi yönetimlerinin hukuksuz, insan onuruna yakışmayan şiddet ve işkence uygulamaları ve sürgünler giderek artmaktadır. Yaşanan hak ihlalleri; mahpuslar, aileleri, demokratik toplum kuruluşları tarafından sıklıkla dile getirilmesine karşın çözüme ilişkin hiçbir somut adım atılmamaktadır. Mahpuslar, hukuksuz uygulamalar, hak ihlalleri, tecrit ve kötü muamele karşısında Anayasa, yasalarla ve yönetmeliklerde tanımlanan haklarını kazanmak için sıklıkla açlık grevlerine ve ölüm oruçlarına girmek zorunda kalmaktadırlar.

Ankara Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan Sibel Balaç, 19 Aralık 2021 tarihinde, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan Gökhan Yıldırım, 25 Aralık 2021 tarihinde, itirafçı tanıklar, gizli tanıklar, aslı olmayan dijital delillerle verilen cezaların kaldırılması, adil yargılanma hakkının sağlanması ve yaşadıkları hak gasplarının son bulması talebiyle ölüm orucuna başlamışlardır.

Kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilen Sibel Balaç için, arama kararı olmamasına rağmen, üst aramasında bulunduğu iddia edilen bir hafıza kartı ceza verilmesine delil olarak gösterilmiştir. Yargılama sırasında Balaç'ın üzerinde çıktığı iddia edilen dijital materyaller mahkemeye getirilmemiş, Emniyet ise "adli emanette yok" demiştir. Gökhan Yıldırım'ın dosyasında ise birçok gizlik tanık beyanı bulunmaktadır.

Ölüm orucunda olan Balaç ve Yıldırım'ın, kendileri ve tüm mahpuslar için ,adil yargılama hakkı, gizli tanık beyanları ile açılan yargılamalara son verilmesi dışında diğer talepleri ise; hasta mahpusların serbest bırakılması, kitap, dergi, gazete yasaklarının kalkması, keyfi disiplin cezalarına, infaz yakmalara, sürgünlere son verilmesi, sohbet hakkının engellenmemesidir.

Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı olduğu, kimseye işkence, eziyet yapılamayacağı ve insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya

muameleye tabi tutulamayacağı Anayasa ile belirlenmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yasalar da Devlete mahpusların başta yaşam hakkı olmak üzere haklarını koruma yükümlülüğü vermiştir. Mahpusların mağduriyetlerinin giderilmesi, ölüm orucu nedeniyle can kayıplarının yaşanmaması için Bakanlığın acil çözüm üretmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda

1- Ankara Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan Sibel Balaç'ın ve Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan Gökhan Yıldırım'ın ölüm orucunda oldukları ve ölüm orucuna girme nedenleri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Yaşadıkları hak ihlalleri için inceleme başlatılmış mıdır? Sağlık durumları takip edilmekte midir?

2- Sibel Balaç ve Gökhan Yıldırım'ın adil bir şekilde yargılanmalarının yapılması için Bakanlığınızın girişimi olacak mıdır? Türkiye'de adil yargılanmaların yapılmadığı, bu durumun, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve Anayasaya aykırı olduğu iddialarına ilişkin açıklamanız olacak mıdır?

3- Açlık grevi ve ölüm orucu nedeniyle hayatını kaybeden mahpuslar Bakanlığınızın sorumluluk alanına girmekte midir?

4- Türkiye'de gizli tanık beyanları vs ile adil yargılanma hakkının sıklıkla ihlal edildiği iddiası için açıklamanız olacak mıdır?

5- Mahpuslara, hukuksuz ve keyfi bir şekilde disiplin cezaları veren kurum görevlileri için soruşturma açacak mısınız?

6- Ceza İnfaz Kurumunda mahpusların açlık grevine ve ölüm orucuna girmek zorunda bırakan hukuksuz, insan onuruna yakışmayan uygulamalar için incelemeleriniz var mıdır? Bunlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

7- Cezaevlerinde yaşanan kötü muamele, tecrit, izolasyon, görüş engelleri, haberleşme haklarının engellenmesi, keyfi disiplin soruşturmaları gibi yaygın olan hak ihlallerine son verilmesi için Bakanlığınızın çalışması var mıdır?

8- Son beş yılda kaç mahpus, açlık grevine ve ölüm orucuna girmiştir? Kaç mahpus açlık grevi ve ölüm orucu nedeniyle yaşamını yitirmiştir?